

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۷/۰۶/۳۰

دوکتور محمد ظاهر عزیز

تقدیر از نویسندۀ نامۀ غزنی به غنی

و روزنامۀ هشت صبح

(غزنی، پایتخت تمدن جهان اسلام در سال ۲۰۱۳م)

قسمت دوم

برنامۀ اجرایی ملی در جهت مطالعات علمی، ترمیم آثار تاریخی، بازسازی شهر غزنی و تجلیل از مقام تمدن بزرگ اسلامی غزنی در سال ۲۰۱۳م، که قطعاً اجرا نشد:

بعد از کنفرانس طرابلس و اعلام خبرکسب این افتخار به مردم افغانستان، جناب کرزی، رئیس جمهور سابق، اینجانب (دوکتور محمد ظاهر عزیز) را در اخیر ماه نوامبر ۲۰۰۷م در قصر ریاست جمهوری پذیرفت و پیشنهاد مرا برای تهیه نمودن پلان مقدماتی اجرایی به منظور آمادگی کامل وزارت امور خارجه و وزارت های مسلکی و مسؤول (وزارت اطلاعات و فرهنگ، معارف، تحصیلات عالی، انکشاف شهری و انکشاف دهات) در جهت تهیه همه برنامه های بازسازی و تحقیقاتی و اقدامات خاص دولت برای بازسازی غزنی و تجلیل از پایتخت تمدن جهان اسلام در سال ۲۰۱۳م، منظور نمود. جناب کرزی پذیرفت که برنامه های مشخص با ارتباط کار و وظیفه وزارت های مربوط دولت در تفاهم با یک دیگر، تهیه و تطبیق گردد.

اینجانب بعد از مطالعات، تحقیقات و مذاکرات جدی و پیهم با اسپسکو، پیشنهادات مقدماتی زیر را تحت عنوان "برنامۀ اجرایی ملی در جهت بازسازی غزنی و تجلیل از مقام تمدن بزرگ اسلامی غزنی" با شرح زیر تهیه نموده و آنرا در جریان کنفرانس پاریس به تاریخ ۱۳ جون ۲۰۰۸م به شخص رئیس جمهوری اسلامی افغانستان تقدیم نمودم که مشتمل بود بر:

الف: اهمیت و ضرورت اجرای این برنامه:

علاوه از یادآوری از سهمگیری بزرگ غزنی در ارتقای تمدن اسلامی که بیشتر بعد انسانی، اخلاقی و خدمتگزاری به پخش و نشر علوم مروج در آن زمان دارد، بر مردم افغانستان است که با تجلیل از این تمدن بزرگ که شخصیت جهانی حاصل نموده است، با گذشته خویش و به فرهنگ خویش، با حرمت، افتخار، صداقت، خرسندی و سربلندی بنگرند و اساس و بنای حیات نو را در روشنی ارزشهای اسلامی، معنوی و فرهنگی، با فهم و تربیت انسانی و انسان دوستی، فضل، دانش، آرامش و صلح دایمی و همچنان حرمت به فرهنگ دیگران، بنا نمایند.

با آمادگی در اجرای برنامه و تطبیق آن مبنی بر تجلیل از شخصیت بزرگ اسلامی غزنی و خدمات آن دوره در بزرگواری و انکشاف علمی تمدن اسلامی در آسیا و درجهان اسلام، دولت و مردم افغانستان در وحدت، همبستگی مردم افغانستان و انتخاب راه دین و دانش به منظور حیات صلح آمیز و مرفه، مصدر خدمات بزرگی می شوند. دانستن مقام فرهنگی و بزرگواری این مدنیت بزرگ و ادراک این حقایق، معرفت بر اساسها و بنیاد های ملیت ما است.

ب: آمادگی در سطح ملی و جهانی در جهت بازسازی غزنی:

در دوران تأریخ، به شهر غزنی و بناهای علمی، تاریخی و فرهنگی در غزنی، تخریبات و ضرر بزرگی عاید گردیده است، که باید ترمیم، مرمت و یا باز سازی شوند.

علاوه از تحقیقات جدی و علمی، در حفظ میراث های فرهنگی غزنی که با طرح یک پلان عمده در عمل اجرا قرار بگیرد، به طرح و تطبیق یک پروژه مهم و همه جانبه در جهت بازسازی عمومی مشتمل بر شهرسازی با حفظ اصالت تاریخی، تعمیر مراکز و بناهای علمی، فرهنگی، تعلیمی و اجتماعی ضرورت شدید احساس میگردد.

طرح و تطبیق پلان عمومی بازسازی غزنی مشتمل بر حفظ و ترمیم میراث فرهنگی در غزنی، موارد ذیل را در بر میگیرد که می باید هرچه زودتر، در معرض اجرا و تطبیق قرار می گرفت که قطعاً نشد:

۱: اقدامات جدی در جهت تمویل، طرح و تطبیق پلان عمومی بازسازی غزنی به شمول میراث فرهنگی در غزنی از طرف دولت با همکاری جامعه بین المللی خاصاً کشور های اسلامی.

دولت جمهوری اسلامی افغانستان بحیث مجری طرح و تطبیق پلان عمومی بازسازی غزنی منبع اصلی تمویل کننده طرح و تطبیق پلان عمومی بازسازی غزنی محسوب میگردد و در این راه باید به اقدامات جدی دست بزند.

علاوه برآن، کوشش بعمل آید تا با همکاری جامعه بین المللی خاصاً کشور های اسلامی روش و راه های تمویل طرح و تطبیق پلان عمومی بازسازی غزنی جست و جو و با شرح ذیل در عمل اجرا قرار گیرد.

۲: وزارت مالیه، با ارائه پلان اجرایی از جانب وزارت های توسعه شهری، اطلاعات و فرهنگ، معارف، فواید عامه، و جوه لازم در دسترس وزارت های مربوط قرار دهد.

۳: جست و جو در جهت تمویل مصارف عمده طرح و تطبیق پلان عمومی بازسازی غزنی به شمول ترمیم و حفظ آثار فرهنگی از طرف جامعه بین المللی خاصاً کشور های اسلامی.

پیشنهاد گردیده بود که برای تمویل برنامه های اجرایی، کنفرانس مهم بین المللی تحت عنوان طرح و تطبیق پلان عمومی بازسازی غزنی با ارائه پیشنهادات مشخص از طرف وزارت های مربوط، در کابل منعقد گردد.

ترتیب دهنده کنفرانس: وزارت امور خارجه با همکاری وزارت های مالیه، توسعه شهری، اطلاعات و فرهنگ، معارف، اقتصاد و دیگر نهادهای مربوط.

۴: جست و جو در جهت تمویل مصارف عمده طرح و تطبیق پلان عمومی بازسازی غزنی از منابع ملی، مردمی و نهاد هایی که در این راه کمک مالی می نمایند.

برای این منظور پیشنهاد گردیده بود که کمیسیونی زیر عنوان "کمک مالی برای ترمیم و حفظ میراث فرهنگی اسلامی و توسعه مؤسسات فرهنگی و معارف در غزنی" تحت ریاست یکی از شخصیت های عالی ملی، ایجاد گردد.

ج: طرح و تطبیق پلان بازسازی عمومی (پلان شهری با حفظ اصالت تاریخی، توسعه معارف و امور فرهنگی)

۱: این پلان با شرح کامل و صورت تطبیق آن که در آن جوانب انکشافی شهر غزنی، انکشاف معارف و امور فرهنگی با پیشنهادات بودجه و صورت تمویل پروژه بازسازی غزنی، ارائه میگردد، از طرف وزارت توسعه شهری، وزارت معارف و وزارت اطلاعات و فرهنگ ترتیب و تهیه گردیده، مورد تطبیق قرار بگیرد. هماهنگی این پروژه عمومی بازسازی از طرف وزارت توسعه شهری صورت میگیرد.

۲: پلان بازسازی عمومی غزنی باید در زمان کوتاه تکمیل گردیده مورد تطبیق قرار گیرد.

د: پلان عمده در جهت شناخت آثار فرهنگی تخریب شده، ترمیم و حفظ همه آثار فرهنگی غزنی:

این پروژه عمده که مراحل، تحقیقات مقدماتی، ترمیم و حفظ آثار فرهنگی، با روشهای علمی و حفظ اصالت تاریخی میراث فرهنگی غزنی طرح و مورد اجرا قرار میگیرد، از طرف وزارت اطلاعات و فرهنگ با همکاری یونسکو و سازمان اسلامی تعلیمی، علمی و فرهنگی (ایسیسکو) طرح و تهیه گردیده با همکاری و سهمگیری متخصصین یونسکو، کشورهای اسلامی و دستگاه اداری ولایت غزنی، شاروالی غزنی و نهادهای فرهنگی در غزنی تطبیق میگردد.

در جهت اجرای مراحل طرح و تطبیق این پروژه عمده موارد ذیل در نظر گرفته شود:

۱: - تحقیقات علمی مقدماتی جهت شناخت همه آثار فرهنگی و ضرورت ترمیم و حفظ آنها.

۲: - انعقاد یک کنفرانس علمی بر مسائل ترمیم و حفظ آثار فرهنگی غزنی با اشتراک متخصصین یونسکو، ایسیسکو، کشورهای اسلامی و دیگر کشورهای دوست افغانستان در جهت صورت ترمیم آثار فرهنگی و درخواست کمک های خاص مسلکی ترمیم آثار فرهنگی با روش های علمی و حفظ اصالت تاریخی آثار فرهنگی غزنی.

علاوه بر آن، در جریان کنفرانس، موضوع تعمیر یک موزیم محلی در غزنی مورد بحث و مشورت قرار بگیرد.

۳: - ارائه برنامه ترمیم و حفظ آثار فرهنگی به مقامات مربوط دولتی به منظور تمویل پروژه ها.

ه: طرح و تطبیق پلان ساختمانی در جهت تعمیر یک مرکز بزرگ فرهنگی مشتمل بر کتابخانه عامه، مرکز تربیتی و تحقیقات علمی و تاریخی، مرکز تعلیمات عالی، مرکز و سالون های کنفرانس، مرکز نشریات و تعمیر موزیم محلی.

این برنامه و صورت تطبیق آن از طرف وزارت توسعه شهری با همکاری وزارت های اطلاعات و فرهنگ، معارف، تحصیلات عالی، مقام ولایت غزنی و شاروالی غزنی، تهیه و در عمل اجرا قرار بگیرد.

در مراحل طرح و تطبیق پلان ساختمانی، موارد زیر در نظر گرفته شود:

۱: در طرح و تطبیق برنامه عمومی ساختمانی به شمول تعمیر سرک ها، اصالت تاریخی شهر غزنی و بناهای تاریخی فرهنگی بصورت جدی در نظر گرفته شود.

۲: - با اجرای مراحل پذیرش برنامه، وزارت توسعه شهری که هماهنگ کننده برنامه ساختمانی می باشد، تمویل تعمیرهای ساختمانی در بودجه وزارت توسعه شهری پیش بینی میگردد. ضمناً وزارت های اطلاعات و فرهنگ، معارف و تحصیلات عالی تمویل تعمیر ساختمانیهای وابسته به وزارت های مربوط را در بودجه انکشافی خویش پیش بینی می نمایند.

۳: یکی از بنا های بزرگ تاریخی غزنی که در هنگام سلطنت و به امر سلطان بزرگ غزنی (سلطان محمود غزنوی) تعمیر و تکمیل گردید، بند آبی سلطان است. این بند آبی که به روایت مؤرخین با اشتراک و همت نماینده گان زحمت کش و پهلوانان از هر گوشه ای سلطنت بزرگ سلطان محمود ساخته شد، یکی از نماد های مدنیت غزنی به حساب می رود که هنوز زنده است و نهایت مفید. این بند آبی سلطان در انکشاف مدنیت غزنی و آب رسانی نه تنها در شهر محمودی غزنی نقش بزرگ دارد بلکه به

نقاط دور دست تا ساحات مقر و وادی اندر، اب می رساند و در انکشاف زراعت و باغهای معروف غزنی و سرسبزی آن دیار یگانه منبع آبی به حساب می رفت.

نقش بند سلطان در انکشاف زراعت در مناطق زیاد ولایت غزنی هنوز پا بر جاست. آب این بند نه تنها به زمین های اطراف شهر امروزی غزنی آب می رساند بلکه در تولید آب کاریز های مقر و وادی بزرگ اندر و حتی کتواز نقش دارد.

حکومت وحدت ملی وظیفه دارد در تعمیر دوباره ای این منبع بزرگ آبی برای ولایت غزنی برنامه ای خاصی رودست گیرد و به این صورت در تعمیر دوباره ای یکی از مهمترین آثار تاریخی غزنی که در باز سازی بخش زید ولایت غزنی نیز نقش اساسی دارد، اقدام عاقلانه نماید.

و: تجلیل هر ساله از مقام و شخصیت غزنی بحیث پایتخت تمدن جهان اسلام در سال ۲۰۱۳ میلادی:

انتخاب غزنی بعنوان پایتخت تمدن جهان اسلام برای سال ۲۰۱۳ م، یک تصویب ساده ای از طرف کشور های اسلامی نبود. ایجاب می نماید که دولت، نهادهای علمی و فرهنگی، جامعه مدنی و کافه ای مردم افغانستان، در سطح ملی، هر سال و با شایستگی، از شخصیت و مقام بزرگ اسلامی غزنی تجلیل نمایند. بزرگی غزنی تنها وابسته به مردم ولایت غزنی نیست.

ز: سهمگیری نهاد های فرهنگی و مردم ولایت غزنی در مراسم تجلیل پایتخت جهان اسلام:

دراجرای مراسم تجلیل هر ساله ای پایتخت تمدن جهان اسلام، از همه نهادهای فرهنگی کشور، نمایندگان مردم افغانستان در دیگر ولایات و ذوات دولتی، دعوت به عمل آید. ایجاب می نماید که تمامی نهاد های فرهنگی، دانشمندان ولایت و مردم ولایت غزنی در ترتیب، تنظیم و اجرای مراسم با حفظ شایستگی ها و فرهنگ محلی شان سهم بگیرند.

قسمت سوم: حکومت آقای کرزی کدام برنامه های مهمی را برای تحقیقات علمی، ترمیم آثار گرانبهای تاریخی فرهنگی، باز سازی شهر غزنی و تعمیر و نو سازی مراکز و محل های علمی، فرهنگی و تعلیمی را در غزنی تهیه و تطبیق نموده است؟ تجلیل از پایتخت تمدن جهان اسلام در سال ۲۰۱۳ م به چه شکلی صورت گرفت؟

هموطنان عزیز!

کافه ای مردم افغانستان و خاصاً دانشمندان و فرهنگیان کشور حق دارند بپرسند که چرا در اجرای این برنامه بزرگ ملی مردم افغانستان، بی حرمتی و ناکامی در سطح دولت صورت گرفت؟ همه مردم افغانستان باید بدانند، زیرا فرهنگ بزرگ اسلامی غزنی و افتخار شناختن مقام تمدن اسلامی این دیار شریف از طرف جهان اسلام، مربوط و مال بر حق همه مردم افغانستان است.

هموطنان میدانند که متأسفانه کشور ما مدت بیش از بیست سال در حالت تهاجم خارجی و نزاعهای خونین و ویرانگر داخلی قرار داشت که قتل و کشتار بیش از دو میلیون افغان و بدبختی ها، گرسنگی ها و صدها مشکل دیگر دامنگیر کافه مردم افغانستان را سبب شد. بعد از این همه جنگ و ویرانی ها و بدبختی ها، پذیرش غزنی به حیث پایتخت تمدن جهان اسلام علاوه از کسب افتخار برای تمامی مردم افغانستان، مایه امید و سرفرازی عظیمی برای کافه ای اتباع وطنخواه افغانستان گردید.

اما، با تأسف و تأثر، امروز بنابر ناکامی ها، وظیفه ناشناسی ها و دیگر ناشایستگی های دستگاه دولت در بلند ترین مقام آن خاصتاً وزارت های مسؤول و مربوط و وزرای مسؤول حکومت جناب کرزی، امید ها به نا امیدی تبدیل شد و افتخار و سرفرازی مردم وطن به باد فنا رفت. حیف که غزنه، این ستاره فروزان آسمان علم و فرهنگ وطن فرصت بزرگی را از دست داد و در سال های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۳ میلادی بیشتر از پیش به ویرانی تبدیل شد.

حکومت آقای کرزی هیچ برنامه ای را که شایسته مقام پایتخت تمدن جهان اسلام باشد نه تهیه کرد و نه در عمل اجرا قرار داد و باید با بلند گو ها گفته شود که در اجرای این برنامه ملی صاحب عزت ناکام است و به این صورت به مقام بزرگ تمدن اسلامی غزنی بی حرمتی و حتی خیانت صورت گرفت.

وزرای مسؤول این برنامه ملی نه تنها در اجرای کار های شان ناکام هستند بلکه در همه موارد از سال ۲۰۰۸ الی سال ۲۰۱۳م به مردم افغانستان و جهان اسلام دروغ گفتند و به اصطلاح مردم وطن، به چشم روشن پایتخت تمدن جهان اسلام خاکستر سیاه پاشیدند. خود را شرمنده خاص و عام ساختند و حتی در ایام تجلیل از این مقام در شروع سال ۲۰۱۳م دروغ گفتند و با هزار نیرگ و چال بازی با رسوایی بدون حضور مردم اهل فضل و دانش غزنی، با برنامه ای که قطعاً شایستگی فرهنگ غزنی را نداشت، در غیابت رئیس جمهور و مقام های بلند پایه دولتی محفل ناچیز و بی اهمیتی برگزار نمودند که قطعاً شایستگی مقام والای فرهنگی غزنی را نداشت.

در این ناکامی ملی پدیده های زیر ظاهر اند:

- نا باوری حکومت آقای کرزی و بد بینی حلقه های نزدیک او به بزرگی مقام فرهنگی اسلامی غزنی.
- عدم صلاحیت و ظرفیت مسلکی وزارت های مسؤول و موظف.
- بی پروایی و ناکامی وزرای مسؤول حکومت آقای کرزی در اجرای برنامه های مهم ملی و خاصتاً در این مورد.
- عدم فشار سیاسی از طرف نمایندگان مردم ولایت غزنی در ولسی جرگه و مشرانو جرگه و بی پروایی آنها بر این موضوع مهم ملی.
- عدم خواسته های دسته جمعی و مردمی باشندگان ولایت غزنی.

غزنین عروس الفلك، این زادگاه و پایتخت سلاطین بزرگ افغانستان، این جایگاه تجمع صدها مشاهیر، رجل، شعرا و بزرگان علوم، ادب، فقاقت و عرفان، غزنین گنج عرفان اسلامی، با قصر های بزرگ و مجلل، دانشگاه ها، کتابخانه ها و مراکز فرهنگی، بازار های پرو معمور، باغها و آبادیهای زیبا که چون ستاره فروزان میدرخشید، در سیرتاریخ چهار بار توسط جهان سوزان مخرب، ظالم و خونخوار در معرض آتش سوزی، تخریب و ویرانی قرار گرفت و بازارها و کوچه های آن بار بار با خون باشندگان غزنی گلگون شد.

با وجود این همه آتش سوزی ها، تخریبات، کشتارها، خون ریزی ها در طول تاریخ، نام پرافتخار غزنی، خدمات سلاطین بزرگ این دیار شریف در پخش و نشر دیانت اسلامی و مقام عالی بزرگان علوم، دانش، ادب و ثقافت غزنین خاصتاً جایگاه و نقش آنها در ارتقاء و تعالی فرهنگ و هنر اسلامی از صفحات تاریخ و کتب، فکر و قلم دانشمندان

افغان و جهان فراموش نشده و نقش برآب نگردید. این حقیقت در تصمیم دول اسلامی بر انتخاب غزنین، این گنج فرهنگ اسلامی به حیث پایتخت تمدن اسلامی برای سال ۲۰۱۳م، مضمراست.

آه و دردا و دریغا که حکومت جناب کرزی اطرافیان نزدیک او و وزرای مسوول حکومت اهمیت و بزرگواری افتخاری را که جهان اسلام به مردم افغانستان با لطف بخشیده بودند، نشناختند و آنرا به بازی گرفتند چونکه در مدت شش سال کاری را که شایسته مقام، بزرگواری و عزت غزنین باشد، انجام ندادند.

آه و دردا که در مدت شش سال، (۲۰۰۷ الی ۲۰۱۳م) آثار گرانبها و پرفتخار غزنی حتی قبور بزرگان این دیار پر افتخار افغانها ویرانتر شد. برجهای هزارساله قلعه بزرگ غزنی از هم فروپاشید و به ویرانه تبدیل شد. جلو کاوشهای خود سرانه و دزدی آثارباستانی گرفته نشد. هیچ برنامه بازسازی در غزنی طرح، تطبیق و درعمل اجرا قرار نگرفت. کوتاه اینکه:

"توغزنه نیستی ای مادر عزیز دیگر
نمی کنم به تو من نام غزنه را تکرار
تو شهر آتش و خونی تو مهد علم و فنون
تو یادگار قرونی ز گردش ادوار
تو مهد عظمت شرقی اگر چه هست امروز
شبهات تو به تابوت مردگان بسیار"

چه شد که داعیه غزنی به بی توجهی و فراموشی مقام رهبری کشور و ناکامی کامل وزیران مسوول و مربوط حکومت او تمام شد؟ آیا عروس الفلک شایستگی بازسازی و ترمیم کاری را نداشت؟ آیا دول اسلامی و نمایندگان آنها در مورد فرهنگ والای اسلامی غزنی و نقش بزرگ آن دیار افغانستان در ارتقای مدنیت اسلامی اشتباه نموده بودند؟ نه اینطور نیست. جهان اسلام گاهی در مورد این گنج فرهنگ و هنر اسلامی اشتباه نکرده است. فرزندان شریف وطن میدانند که غزنه در بی توجهی، فراموشی و بیکاره گی کامل وزیرانی قرارداشت که "مصرف کار دیگری" بودند. بنابراین افتخاری را که جهان اسلام به مردم افغانستان بخشیده بودند، در زیر ویرانه های غزنین عمیقتر دفن کردند.

من در حالی که خود را به تأثر آن مردان و زنان با فرهنگ افغان و جهان اسلام که پایتخت تمدن جهان اسلام را بنابر غفلت دولت ناکام جناب کرزی در تأثر، ویرانی و غربت، می بینند، شریک میدانم، به حق کسانی که فرصت طلایی غزنی را به آتش سوزان سوختند، دروغ گفتند و غزنه را بیشتر و عمیقتر در خاک ویرانه های ان دفن کردند، به حق فرهنگ بزرگ آن دیار صاحب شرف بی حرمتی نمودند، دعا میکنم که خداوند(ج) آنها را به جزای اعمال شان برساند. ضمناً توجه هموطنان شریف را به نوشته زیر با حرمت جلب می کنم:

غزنین خراب

این دگر نیست همان غزنه ایام شباب
این چه حال و چه روال است در این یار و دیار؟
هان چه رفته است بر این لعبت مانند عروس؟
نه دگر افسر و تاج سر سالاری هست

شوکت کبکبه آن در و دربار کجاست؟
پاسخ مردم محتاج و گرفتار دهند؟
ز چه رو بوم و برش منزل اغیار بماند؟
نه دگر شانه به هر زلف پریشانی هست

که طبیبان همه رفتند و همه درد بماند
بود بازار طرب، مهد ادب، نقل و کباب
نی گلی، نی خبر از نغمه آن بلبلکان
نه بر ابروی خم یار یکی و سمه کشد

چشم پر آب و دل از غزنه مخروبه خراب
این نه آن شهر پر آوازه که من دیدم پیر
غزنه اینک ز چه رو اینهمه گریان و عبوس؟
نه دگر شوکت بر جای ز آثاری هست

رونق خیره کن آنهمه آثار کجاست؟
آن سلاطین و وزیران به کجا بار دهند؟
چه نشان از شکن طره آن یار بماند؟
نه سخن ساز و سخن دان و سخن رانی هست

آه و دردا و دریغا که یکی مرد نماند
بشد آن دور که هر برزن این شهر خراب
در همه بوم و برش باد خزان زوزه کشان
نه یکی مطرب خوش ساز که مستانه زند

نه يکې خنده ياری است به فصل گل و گشت
جای آن شعله آتشکده پیر مغان
نه فقط قصر سلاطین به ستم ویران شد
بزم "محمود" عزا گشت به تاراج رقیب

نه صدای جرسی می رسد از دامن دشت
همه خاکستر سرد است در این سوز خزان
قبر شان نیز در این بوم خرابستان شد
قصر "مسعود" فرو ریخت به دزدی و فریب

از سنائی خبری نیست در این غمزده شهر
که چرا بار دگر باز خرابش کردند؟
آخر ای بوم کهن، غمزده معشوقه من

گوئیا رخت کشیده است از این شهر به قهر
کاین همه نقش زد و نقش بر آبش کردند
پر کشم سوی تو ای غزنه مخروبه من

چمن و باغ توئی ، مرغ گرفتار منم
چشمه نوش توئی، تشنه دیدار منم

** * **

پایان

قسمت اول این مطلب عالی را به کمک لینک آتی مطالعه فرمائید:

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_taqdir_az_naamae_ghazni_ba_ghani_۱.pdf